

NEVERTE BÁSNIKOM

Renáta Montmartre Bogdáni

Autor	Vydavateľ	Licencia	Vydanie	GKBN
<u>Renáta Montmartre</u> <u>Bogdáni</u>	<u>Greenie</u> <u>knižnica</u>	<u>CC-BY-NC-</u> <u>ND</u>	<u>Prvé</u> <u>(2019)</u>	<u>01000</u> <u>0</u>

Poznám svoje limity

Ako v básni, tak aj v próze. Viem, čo mi ide, viem, kde to kríva.

Viem, že moje básne nie sú najhoršie, no na druhej strane nie sú ani zďaleka geniálne. Viem že rytmus aj rým mi často len sekunduje, lebo na prvé miesto kladiem ideu.

Zbierky básní mi vyšli len v elektronickej podobe, s prózou mám väčšie plány. Tam sa to, aspoň doteraz, rysuje na knihu. Na román ani novelu sa necítim, no taká tá zbierka poviedok, tú by som zrejme dokázala zostaviť v typicky Renátkovskej kvalite.

A čo sa týka poézie, ostáva mi s ňou len koketovať. A v kútiku duše sa zmieriť s tým, že na výhru v literárnej súťaži to zrejme nebude.

A tak nemám toľko trezlivosti so skladaním „rubikovej kocky básne“, ako Zuzka, ktorej každá báseň je sťa malý skvost. A už vôbec to nevidím na sonetový veniec, ktorý so svojou pevnou štruktúrou som videla doposiaľ len od Erika.

Renáta. B.

V tejto zbierke sa čitateľovi predostrie prierez môjho sveta. Nájde tu básne aj punkové texty piesní. Je to vlastne akási esencia od začiatkov mojej tvorby až po súčasnosť. Je v nej odkaz na moju milovanú záhradu, na lásky a sklamania z nej, na depresie a nočné mory, čo ma kvária a aj na mnou už notoricky omieľanú problematiku závislostí, ktorá robí z ľudí nesvojprávne bábky.

Copyright: Renáta Bogdáni

Doslov: Stefan Ziegler

Rok vydania: 2019

Obsah

NEVERTE BÁSNIKOM.....	1
Poznám svoje limity.....	2
Obsah.....	4
Moje bohatstvo.....	6
Balada o Boháčovi.....	8
Vína.....	10
Strom života.....	13
SpomínaM.....	15
Besnenie.....	17
Blázni.....	20
Priepasť.....	22
Načo?.....	24
Zlovestné ticho.....	25
Valkýra.....	27
Vamp lady.....	29
Osve.....	30
Ná-dej.....	31
Delírium.....	32
Všetko a nič.....	33
Nový začiatok.....	36
Záhrada prázdna.....	37
Načo pravda?.....	39
Nočná trauma.....	40
Šeď.....	41
World of Chaozz.....	43
Dva-JA.....	45
Le-dva.....	47
Sladký dom-ov.....	49
Pres/s/tasť.....	51
Povedz B.....	53
Doslov.....	55

Moje bohatstvo

Neprídem
v tridsaťeurových teniskách
na tristoeurovom bicykli
a nevysolím
tri tisícky
za tepaný plot
popred
tridsaťtisícovú chatu

Nebudem
sa biť do pŕs
a
nepozvem ťa na večeru
do Ufa nad Bratislavu

Mám len seba, tvrdú hlavu
mäkké srdce, krutú pravdu
Desiatky obrazov
a stovky kníh
tisíce veršov
v tichu sa rodiacich

Neverte básnikom, nemajú nič. Len krvavé srdce, na dlani gýč.

Balada o Boháčovi

Bol raz jeden veľký pán,
na meno sa nepýtaj !
Čo priateľstvo si kupoval
na názor sa ťa nepýtal...

Celé dni pil, vo veľkom snil a hodoval.
Aj svet sa mu klonil, bol mocný kráľ.

Bol raz jeden veľký pán,
no odkiaľ, to sa nepýtaj !
Čo detičky obľuboval,
no teba sa to netýka !

Všetko, čo chcel, si proste vzal a bolo fajn.
Tak v lunaparku žil náš mocný kráľ.

Bol raz jeden veľký pán,
no kam šiel sa nepýtaj !
Raz choroba ho premohla,
no tej ten peniaz nechýba.

Tak darmo chcel, aj on trpel, jak chudoba.
Len náhrobný kameň vraví: hľa bol raz kráľ !

V smrti sme si rovní: veľkí – malí, mocní-slabí, princezné aj Popolušky.

Vina

Najprv bola vina,
Od nej sa odvíja
Každučičká bolesť
vnorená do vína.

Bývala som milá,
Než si porozbíjal
Moje sny v tvoj dotyk,
Zrúcal si dominá.

Vinná je nevina,
Nevinná je vina.
Vinná aj nevinná
Je tá kvapka vína.

Keď ťa už nevidám,
Aj slnce zhasína.
Skrotená som líška
Bez teba stratím sa.

Črepiny ne-lásky,
Na prach sme rozbili,
Načo všetky hádky,
Veď sme sa hodili.

Vinná je nevina,
Nevinná je vina.
Vinná aj nevinná
Je tá kvapka vína.

Stále je tu chyba,
Prázdnota ubíja.
Neprijímam koniec,
Ja stále začínam.

Vinná je nevina,
Nevinná je vina.
Vinná aj nevinná
Je tá kvapka vína.

Keď ťa už nevidam,
Aj slnce zhasína.
Skrotená som líška
Bez teba stratím sa.

Sladké slová, vraj iba pre teba. Poet ich rozsieva, kade chodieva.

Medové rečičky – návnada pre ryby.

Pochybuj, premýšľaj, kto je tu bez viny ?

Strom života

Aký máš strom?
Čo je plodom tvojho života?
Kvitneš plne, či len razom
padneš do blata?

Možno si aj bonsaj vzácny
skvostne stavaný
stále vkusne ostrihaný
magnet na dámy

Možno v klúde na vidieku
ticho nasávaš
Jutovina ladí oku
a si krása krás !

Ale predsa je tu možnosť
že si stratený
Že si rástol nadivoko
bez opatery

A darmo ti naložili
mešce peňazí
Pomaly sa roztratili
-jesenné listy !

Opustený ostal si sám
v kraji bez svetla
lesk a bieda kurtizán
ť'a podviedla

Skromné plody nič nestoja
Odraz mladosti
Si len prázdne torzo stroja
- Zbierka kostí

Sníval si o krajšom svete
o láske a kráse
no len drobné ostali ti
pár výhonkov básne

Neverte básnikom, opijú vás sladkým slovom.
O kráse, o láske, vzbudia vo vás vášne.
Sladkými slovami hladia stehná, ňadrá, vnady.
Poet nespútaný je na posteli nahý !

SpomínaM

Spomínam každý deň,
plačem nad Tebou,
straší ma vlastný tieň
v krajine tieňov.
V bolestiach rodím svet,
akého ešte niet.
Bez lásky, bez hostí,
bez štipky radosti.

Jak víchor kvílím
a neutíчам.
A v tejto chvíli
je každý z nás sám.

Žiznime po láske,
po čerstvom chlebe,
po sne čo necháme
schované v sebe.

Sýtym závidíme
trpiac hladom.
Plačeme ticho
v chlade na dedine

Medové motúze ! Básnik vie, ako vám ich ťahať pod fúzy.

Aby ste uverili vo vlastnú výnimočnosť.

Venuje vám báseň, napíše pieseň, vkradne sa do srdca a odchádza ako
obyčajný zlodej snov...

Besnenie

Útlak je balvanom stále ťažším.

Znášaš, no zárezy počítaš si.

Kvapka za kvapkou plní pohár,

Až raz ukážeš brutálnu tvár.

...brutálnosť v nás...

Besnenie.

Začína sa

Besnenie.

Nič mi nepripomínaj,

Ešte nie!

Zákerná brutalita,

Besnenie.

Vít'azí tvoja pýcha,

Besnenie.

Pokračuje

Besnenie.

Hlboko nezvažuje

Besnenie.

Odrhnutí z reťaze

Všetci sme.

...

Nie si od barbarov lepší ničím,
Ak už nič nestaviaš, všetko ničíš.
Už slza za slzou plní pohár,
V zrkadle stráca sa brutálna tvár.
...nezmysel náš...

Besnenie.
Začína sa
Besnenie.
Nič mi nepripomínaj,
Ešte nie!
Zákerná brutalita,
Besnenie.
Vít'azí tvoja pýcha,
Besnenie.
Pokračuje
Besnenie.
Hlboko nezvažuje
Besnenie.
Odrhnutí z reťaze
Všetci sme.

Toto som písala ako text piesne. A Bláznov tiež. No sú to také tie nárezy,
punkové bláznenie nespútanej duše. Kde sa môže ľudská myseľ
slobodnejšie vyburíť, ak nie vo svete hudby a fantázie ?

Blázni

Blázni, šialení, sú tu všetci grázli.
Vreckári, zlodeji, tu sa všetci našli.
Piatok zbližuje, pivo sa kupuje.
Na každej zábave divo sa tancuje.

Blázni,
Grázli,
Skazení
Na zemi,

Všetci sa tu našli.

Kamarátíme sa, kým spolu pijeme.
Ožerieme sa a hneď sa bijeme.
Piatok treba piť, bez toho to nejde.
V sobotu opica, tá už dáko prejde.

Blázni,
Grázli,
Skazení
Na zemi,

Všetci sa tu našli.

Nikto sa nebojí alkoholu, trávy.
Mladý máš žalúdok, veď to dáko strávi.
Aj dievky núkame, nech si dajú s nami.
Veď to zostane iba medzi nami.

Blázni,
Grázli,
Skazení
Na zemi,
Všetci sa tu našli.

Priepasť

Delí nás polka
republiky
Skade je toľká
pachuť viny ?

Samota trpí
odcudzením
a vtáky v tŕní
padnú k zemi

Ty fajčíš
Camelky

Ja vláčim
karamelky

V samote
stratené
holúbä...

Blaznieme

len spíme jemne

A sme v úplne odlišnom svete. Vo svete virtuálnych básnikov, ktorými prekvitajú básnické portály. S ohňostrojom komplimentov a lajkov. Sladké zaláskovanie aj odláskovanie bez toho, aby sa človek odhalil spoza monitora.

Načo?

Prekážky máme
iba v hlave
Načo je spoveď
ak nie práve
na odblokovanie
bariér ?

Zastavme čas
a očist' me priestor
od balastu v nás
Len nájdime miesto
kde vieme byť
šťastní zas

Zlovestné ticho

Doznel už krik a plač
A už len mrazí nás.

Zachránení sú už zachránení
A stratení navždy stratení.

Nával snehu neprežil,
A možno nikdy nežil.

Možno mi len veľa sľúbil,
No nikdy ma neľúbil.

Postávam nad prázdnyh hrobom.
Ticho šepkám moje Zbohom.

Pochoval ho svet pod snehom,
Kat, čo nie je mojím svetom.

Už neviem, či naozaj žil.
Či neboli to len prázdne lži.

A čo so mnou ? Či ja žijem?

Alebo zaživa hnijem?

Tá lavína drieme v nás

A padne vždy: zas a zas a zas a zas.....

Valkýra

Zlovestné je
Meno moje
Mordad
Vražďím neviniatka
Mordujem priania
Potrat

Nie som anjel života
lež smrti
Ja vás zaznamenám
živí ste či mŕtvi

Duše vám pozbieram
iní vás súdiť budú
či zaslúžite večné zatratenie
či uniknete nášmu súdu

Mňa nespoznáte
veď mením tváre !
Krídla mi nedotrháte
Dorastú mi ďalšie stále.

Na pohrebe
panovníka
panna obeta
Na loďke
je podávaná
ako večera

Na biely šat nevinnosti
krv sa prúdom valí
Tak sa mladosť s ním zasnúbi
v krajine Valhally

Všetky oči ma už pália
Moja dýka pannu sťala !
Jej krv mi na rukách schne
Viac rečami hovorím
Vždy len jedno komolím:
Odpusťte

Vamp lady

zo zla je až banalita
zatemnená myseľ kmitá
plné obrátky
z lások ostáva škrupina
celuxová hatlanina
pán nedokonalý

zaseknutá ručná brzda
gumy horia
a sneh vízga
v salóne mi gély dajú
prsty zlatom ovešajú
na čele brázdy
botox skrášli

vlasý dolepia
prsia nafúknu
len dušu nechajú
tisícročnú

Osve

ideme vlastnou cestou
nerumádzgaj
pri mne nestoj
ako soľný stĺp

keď nie spolu
tak aj osve
keď niet z čoho
aj tak pod'me

neplávam so zdochlinami
ber ma celú
aj s chybami
deravými ponožkami

ideme len vlastnou cestou
bo nemáme

voľný priestor
medzi nami - milencami

Ná-dej

ostýchavo
romanticky
zaslepenosť
fanaticky
vzýva nebesá

prepotená
až do nitky
neopúšťam
nádej nikdy
spásne
klamem sa

Delírium

dráždim hada bosou
nohou
prišľapujem vtáka
ústa mám jak vráta !

ľúbim ostrov
nadivoko
bez pozlátka
lži sa vrátia..
vidím biele myši
krysy
slzu v oku vraha
milovať mi bránia

sfetovaný tuhne
v kúte
psychopat a muky kruté
chystá iba
pravda
právd

Všetko a nič

Máme všetko
čo sme chceli
len toho niet
kto sa s nami
o kus tepla podelí

Máme mäso
chlieb a mlieko
a koláč sa nepripekol
Len tie rany
na duši
zlatá faloš v nás dusí

Máme veľa
No nedáme
Do úst biednych
stratených
V zlatej kletke si lietame
A raj nie je na zemi

Toto všetko
pivo, víno

vyteká nám
z nosa, úst
Na to peklo
vlastnou vinou
nedokážem zabudnúť

My sme mäso
krv a mlieko
Pripečení kmášu telo
naše, lež sa nedarí
zliepať rany slinami

Hystéria
prejedania
prevracia nám žalúdky
Averzia ide z chleba
z mäsa, krvi
aj ľudí

Steká všetko
pivo, víno
po brade aj po stole
_ *_ *_ _

Ako krásne by sa žilo
mať útechu v kostole

Nový začiatok

Prestanem sa trápiť

Vážne

A prestanem písať

Básne

V prestrojení neprepadnem

O polnoci

Pumy

Žiadne

Prestanem budovať meno

Čo znelo

Tak osamelo

Nevzývam viac Boha Jeho-

Va sa

Nepodobá

Na akvarel

Čisté Nebo

Previažem si

Oči nehou

Záhrada prázdna

V zákutí záhrady
zápasí záhradník
s pátosom kráľa

Zástena mátoží
Máme síl viac než dní
kým príde spása

Zástupy mávajú
nástupu kráľa
Strácame zásluhy
kráčajúc na hrad

Prázdnyimi bránami
vchádzame zrána
Rúcame zábrany
plápolá sláva

Kráľovná v zázemí
nádvoriu máva
Spálená súzvukom
krásky sa stráca

Malými vrátkami
vchádza k nám láska
Záletník vráť sa mi
v zatiší prázdna

Načo pravda?

Prečo pravda
páchne potom ?
Prečo plačem ?
Čo ťa po tom ?

Prečo klame
ryba na dne
ohnivého jazera?

Presso chladne
misy prázdne
a pravdu
nám
netreba

Nočná trauma

A nadíde deň
Príval sa zastaví
Bez duše bdiem
Nad troskami

Skráti sa tieň
Tulák sa zastaví
A ja neviem
Prečo Boh troška mi

Neuvoľní sen
Príkro sa valiaci
Zo škár aj dier
Invázia myší

Šed'

Strácame sa v šedi
asfaltovo bledí
omietnutí popolom
Z koláča si neodlom !

Zahaľ ruky
nohy, dlane
aj tvár, nech nik
nezrie na ne

Strácame sa v spleti
sietí
čo prezradia nám len deti

Šupiny obrastú tváre
sila básní
neustále
horí
teplou
žiarovkou
stretnime sa
nanovo

World of Chaozz

Láska
nie je povinná
Nenanútiš
Nepokradneš
Nepožiadáš manželku blížneho
svojho
Láskanie
na stole plnom vína
Nenútene
Nemé tiene
Požehnané dobrodenie
Sladké semä

Láskaj
ma len ak to cítiš
že ma musíš
nútiť
kradnúť
v depresii neupadnúť
Požiadaj ma o kus času
čaj o piatej
morskú riasu

Miluj srdcom
abo nijak
lebo v láske
som
vždy
vinná

Dva-JA

Žijú to isté –

nie je to

to isté

Cítia to isté

nie je to

to isté

Jednu nosíš na rukách

druhú pochovávaš

Kriste

Dvaja

vidia to isté

ne neopíšu

nenakreslia

nezrkadlia

So srdcom na tácke

nepredstavia

odrezanú hlavu

Salome

Dve mysle

nie také isté

i keď nezištne
skáču si v reč
Hádajúc sa na hladine
s vlastným odrazom
márnosti

Le-dva

Ty voľná
ja viazaná
učesaná
strapatá
Ty snívaš
ja blúznim
na príťaž
zablúdim

Ty hore
ja dole
nad nami
rozpálené
zore

Ty bledá
ja tmavá
vieš, to sa stáva
že rovnaká cesta
inam nás vedie
rovnaké gestá
inak zasnené

Sladký dom-ov

Lomcuje mnou sila básne

Čo ňou je

a čo len márne

skladá slová do kľbka ?

Jak fakľa, čo nevzbĺkla

Ako nemo predať vášne
nech na papieri nezhasne ?

Čo je veľa

a čo málo ?

Nech vieš že to

za to stálo

Postav dom

a zasad' strom

kvet za oknom

pod ním záhon

Domov je ticho

teplých stien

praskot ohňa

bzukot včiel

Domov je krik, nemý plač
prázdne hniezdo
suchý chlieb

Pres/s/tat'

Raz prestanem
hľadiet' priamo
dýky slnka púšť'at' na dno
rozpálenej dúhovky

hľadiet' na hnus
špinu sveta
odkvitnutie
peklo leta

lebo slnko spáli trávu
zhorí les
zanechá pachuť

...

Raz prestanem
počúvať' vás
hlasy nenásytných
tvorcov právd

falošnej cudnosti
a diletantných rád
tu v tóni podsvetia
neradno
sa obzerat'

...

A prestanem písať, čítať,
z podzemia sa k vám ozývať
spovedať sa
radiť pánom
čo si lesk kradnú neprávom

Povedz B

Nehovor mi
ako ti chutí
rozviaže jazyk
premaže smútky
Povedz aj B
ak bolí hlava
žalúdok, pečeň
úd, čo nevstáva
aký si chorý
ako len ležíš
neschopný činu
ako sa tackáš
aký je bordel
na "mieste činu"

Veď priznaj,
ako si vypil
alpu pod paplónom
červený olej
potiahol
omylom
Potom sa ukáž
keď už doryháš
keď kvôli lietaniu
nie si môj, ani náš
Pomaly pozmývam
tvoju pečeň z dlážky
Zomrel z chorobnosti
Život je raz krátky !

Doslov

Písať básne je terapia. Aj terapia. Keď čítam básne od Renáty, tak mám pocit, že dokonca aj úspešná terapia. Asi pre ľahkosť, ktorou sa mi prihovárajú. Nikdy nemám pocit, že by nad ňou jej emócie a zážitky získavali prevahu. Jej spôsob vyjadrovania je priamy, bez zbytočných kudrliniek a zložitých obrazov. Sú priame. Preto – predpokladám – osloví najmä tých, ktorí sami bojujú s nie ľahkými životnými podmienkami a zložitými životnými situáciami. Pretože práve takto a toto potrebujú počuť. Nepotrebujú počuť niekoho, kto podlieha a narieka, ale niekoho, kto ešte stále dokáže byť nad vecou. Potrebujú počuť bojovníčku tak so sociálnymi podmienkami ako aj s vráskami, ktoré jej kreslia do básní osobné vzťahového problému.

Poetické „lapsusy“ – s ktorou sa autorka v úvode vyrovnáva so zbytočnou prísnosťou – sú väčšinou funkčné a nepôsobia deštruktívne. Naopak, aj v básňach je cítiť zmysel Renáty pre reportáž a schopnosť presne vyjadriť atmosféru, v ktorej vznikli. Básne nevyvolávajú žiadne pochybnosti o tom, čo chce autorka sprostredkovať. Vďaka tomu má táto zbierka šancu osloviť širšie spektrum čitateľov – skúsených čitateľov poézie, aj tých menej skúsených.

Stefan Ziegler